

DOPORUČENÍ PRO POŘÁDÁNÍ AKCÍ ŠETRNÝCH KE KLIMATU A ŽIVOTNÍMU PROSTŘEDÍ

hra klima | NA TAHU PŘED
ZMĚNOU KLIMATU

 Financováno z prostředků
Evropské unie

 DEAR
DEVELOPMENT EDUCATION
AND AWARENESS RAISING
supporting global change

 ČESKÁ REPUBLIKA
POMÁHÁ

NAMYSLI

Proč pořádat akce šetrné ke klimatu a životnímu prostředí?

Spotřeba zdrojů (vody, energie a materiálů) a zároveň produkce odpadu a emise skleníkových plynů jsou nedílnou součástí organizace různých typů událostí. Plánováním takových akcí v šetrnějším duchu k přírodě a klimatu můžeme však jejich negativní dopad minimalizovat. Je pravda, že neexistuje univerzální kouzelný recept, jak z festivalu, konference, sportovního utkání nebo jiné akce udělat něco zcela šetrného ke klimatu a životnímu prostředí. Měli bychom se o to však pokusit, kdykoli je to možné! Proč?

Postupující změna klimatu se pro nás všechny stala největší výzvou 21. století. Skleníkové plyny (zejména oxid uhličitý – CO₂) v atmosféře blokují odraz sluneční energie zpět do vesmíru. Ta zůstává na Zemi a ohřívá ji. V důsledku tohoto procesu je ovlivněna příroda (sucha a lesní požáry, povodně, dostupnost sladké vody atd.), vznikají sociální hrozby (ohrožení veřejného zdraví, zejména zranitelných skupin obyvatelstva), ohrožení celých území atd.

Každé opatření, které bere v úvahu dopad na přírodu a klima, je významným krokem ke zmírnění změny klimatu. To platí právě i pro plánování a organizaci akcí různého rozsahu, od narozeninové oslavy v úzkém kruhu přátel až po velký hudební festival pro veřejnost.

hra klima | NA TAHU PŘED ZMĚNOU KLIMATU

Financováno z prostředků Evropské unie

 DEAR
DEVELOPMENT EDUCATION
AND AWARENESS RAISING
supporting global change

ČESKÁ REPUBLIKA
POMÁHÁ

NA
MY
SL

Proč pořádat akce šetrné ke klimatu a životnímu prostředí?

Nápady a tipy, jak pořádat akce šetrné k přírodě a klimatu, se v našem prostoru už pomalu objevují a uvádí do praxe. Tato brožura, která vznikla v rámci mezinárodní spolupráce na projektu "Hra o klima! Na tahu před změnou klimatu", shromáždila doporučení, zkušenosti a odborné znalosti týkající se našeho udržitelného chování při organizaci různých eventů. Doufáme, že vám bude dobrým průvodcem při plánování jednotlivých fází práce a podnítí vaši kreativitu při vymýšlení vlastních šetrných postupů.

Doporučení v brožuře jsou vypracována s ohledem na potřeby a dopady venkovních festivalů. Mnohá z nich však budou užitečná i pro jiné typy akcí, protože s podobnými problémy se setkávají nejen organizátoři a organizátorky venkovních koncertů, ale i konferencí, svateb a sportovních akcí. Snažili jsme se, aby všechny tipy byly užitečné jak pro produkci, tak pro další zúčastněné strany – umělce a umělkyně, dodavatele a dodavatelky občerstvení, prodejce a prodejkyne, úklidové služby, bezpečnostní pracovníky a pracovnice, technický personál, majitele a majitelky prostor, odborníky a odbornice na komunikaci, sponzory a města či obce, v nichž se akce konají.

Péče o klima má různé podoby, tak se nebojte vydat jakoukoliv cestou: někomu dává největší smysl začít snižovat množství odpadu, někdo jiný si zase vypočítá, jak ušetřit elektřinu. Jako pořadatel či pořadatelka akce se můžete zaměřit na ekologicky šetrnou dopravní síť a neostýchejte se ani seznamovat veřejnost s tím, o co se snažíte. Můžete si zvolit vlastní směr, můžete dělat od všeho trochu a zaměřit se na to, co umíte.

Ačkoli je pořádání akce složitý a mnohvrstevnatý proces, při plánování a organizaci se v zásadě řeší pět hlavních částí: stravování, odpad, energie a voda, doprava a místo konání. Pojdme se na ně podívat blíž a víc ekologicky.

hra klima | NA TAHU PŘED ZMĚNOU KLIMATU

Financováno z prostředků Evropské unie

 DEAR
DEVELOPMENT EDUCATION
AND AWARENESS RAISING
supporting global change

ČESKÁ REPUBLIKA
POMÁHÁ

NA
MY
SLU

A seagull with grey and white feathers stands in shallow, rippling water. It is holding a piece of colorful plastic trash, possibly a piece of a bag or wrapper, in its beak. The water reflects the bird and the surrounding environment. The overall scene is somewhat dimly lit, suggesting a late afternoon or early morning setting.

Odpad

Během akce vznikají různé druhy odpadu. Jejich podíl a množství závisí na typu, délce trvání a místě konání akce. Například pokud je na akci několik pódíí, vzniká spousta odpadu už při jejich stavbě. Odpad máme, na rozdíl například od emisí CO₂, hned na očích. To je jeden z důvodů, proč se první kroky organizátorů a organizátorek, kteří se snaží o ekologizaci své akce, ubírají nejprve směrem snižování jeho množství. A jaký je nejjednodušší způsob? Bojovat proti příčinám jeho vzniku. Méně věcí znamená méně odpadu.

Pozor na falešná řešení

Na trhu jsou k dispozici různé výrobky, které se tváří jako biologicky odbouratelné, kompostovatelné, přírodní a velmi šetrné k životnímu prostředí. To však neznamená, že je výrobek skutečně lepší než ostatní a hlavně, že je skutečně jednoduše odbouratelný. Např. kompostovatelné kelímky často vyžadují speciální podmínky, které nejsme schopni běžným domácím kompostem zajistit. Je dobré se proto obrátit na nejbližší organizaci hospodařící s odpady.

Je to potřeba?

Existuje spousta věcí, bez kterých se lidé na akcích obejdou. Zamyslete se, zda vše, co poskytnete návštěvníkům je skutečně k důležité a neskončí to jen v hromadě odpadků.

Používejte přírodní materiály

Hledejte možnosti, kde lze používat přírodní materiály. Bannery z PVC můžete například nahradit dýhovými cedulemi nebo znovupoužitelnými tabulemi.

Transparenty z PVC nejsou v současné době po použití recyklovatelné a při jejich výrobě se používají ropné produkty (stejně jako u všech předmětů obsahujících plast). Naopak přírodní materiály se na skládce rozloží za kratší dobu. Nebo se snažte cedule vytvořit takové, které lze v budoucnu ještě využít.

Výpůjčka nebo pronájem

Pronájem nebo výpůjčka předmětů vám umožní ušetřit peníze a výrobní prostředky a také snížit množství odpadu, který by bylo nutné po akci zlikvidovat. Méně odpadu – nižší náklady!

Po skončení – darujte

Předáním zboží k opětovnému použití (re-use) můžete také množství odpadu výrazně snížit. Někomu může materiál ještě dobře posloužit. Například bannery z PVC, papír a lepenka mohou být užitečné pro kreativní tvorbu (informujte se v okolních manufakturách, školách, centrech mládeže, uměleckých školách, mohli by zde tyto materiály využít).

Využívejte již použité zboží

Zvažte nákup použitých věcí. I to je způsob, jak ušetřit finanční i výrobní prostředky. Zejména u akcí malého rozsahu by mohlo být prohledávání secondhandů či antikvariátů dobrým způsobem, jak získat potřebné předměty a zároveň s nimi vytvořit jedinečnou atmosféru.

Vytvářejte opakovaně použitelné věci

Použijte taková řešení, která lze snadno použít pro vaše další akce nebo pronajmout jiným kolegům a kolegyním pro jejich potřeby. Například neuvádějte na předmětech název a rok konání akce (nebo názvy a údaje o rocích řešte tak, aby byly vyměnitelné).

Hosté, hostky, účastnice a účastníci akce vědí, na jakou akci přišli a o jaký rok se jedná – tyto informace není třeba uvádět. Pokud potřebujete uvést sponzory, udělejte to tak, aby bylo možné tato loga z cedule později snadno odstranit (např. pomocí snímatelných samolepek).

Vytvořte elektronický program

Vytvářejte programy akcí v elektronické podobě, aby se v případě změn daly snadno upravovat. Při prvních změnách programu, které jsou u velkých akcí téměř nevyhnutelné, se tištěný program stává nepoužitelným.

Poskytněte možnost zakoupit elektronické vstupenky

Vytvářejte méně odpadu i tímto způsobem. Elektronickou vstupenku je navíc těžší ztratit nebo poškodit.

Zvažte, zda vstupenky potřebují obal

Plánujete na akci zalaminované kartičky? Plast je odolný a lehký materiál, který vstupenky dokáže ochránit před vlhkostí, nečistotami a poškozením. Zejména pokud se konají v interiéru, je však malá pravděpodobnost, že karta přijde do styku s vodou, blátem a jinými látkami, díky kterým by se mohlo písmo rozmazat. Pokud nechystáte akci v drsných podmínkách, nejsou tyto obaly nutné.

Výzva k vrácení inventáře akce

Vyzvěte účastnice a účastníky, aby opakovaně použitelné pomůcky (kelímky, obaly na karty účastníků nebo náramky) vrátili. Použijte je na dalších akcích a šiřte tuto informaci dále.

Je to příležitost, jak vytvořit méně odpadu, snížit náklady a také odstranit jednu povinnost z beder organizátorů – nebudou muset tyto věci znovu objednávat.

Tvorba suvenýrů na vyžádání

Nenabízejte příliš mnoho suvenýrů. Hotové suvenýry mohou po skočení festivalu přebývat a stane se z nich zase odpad.

Na akcích je možné spolupracovat s organizacemi či firmami, které nabízejí tvorbu suvenýrů rovnou na místě nebo např. tisk triček, hrnků a dalších suvenýrů s konkrétním designem na požádání.

Účastníkům a účastnicím, hostům a hostkám, partnerům či novinářům a novinářkám poděkujte jinak!

Tito lidé většinou přijdou na vaši akci dobrovolně – buď dostanou zapláceno za svou práci, nebo si chtějí akci užít, případně mají jiný důvod, proč tam chtějí být. Takže za návštěvu jim nemusíte nic dávat. Jakýkoli ekologicky šetrný dárek se stává nešetrným, pokud ho obdarovaný nepotřebuje.

Pokud chcete poděkovat za spolupráci volte buď žádné nebo praktické dárky, které obdarovaný opravdu využije.

Partneři a sponzoři bez suvenýrů

Požádejte partnery a sponzory, aby neposkytovali zbytečné suvenýry zdarma, protože jsou také potenciálním zdrojem odpadu. Publiku se můžou prezentovat i jinak, např. nejrůznějšími zážitky.

Vyměňte náramky za šetrnější materiál

V případě potřeby použijte papír, bavlněné náramky nebo razítka. Výroba textilních a plastových náramků je náročná na zdroje a tyto věci nelze recyklovat.

K tisku vybírejte recyklovaný papír

Šetřete přírodní zdroje pro výrobu nového papíru a také méně znečišťujte životní prostředí.

Nepoužívejte předměty, které se obtížně odstraňují

Nepoužívejte balóny, konfety, papírové lampiony a další předměty, které je obtížné sesbírat a zlikvidovat. Místo toho můžete použít mýdlové bubliny, světelné efekty, dekorace z přírodních materiálů (listy, květiny, slámu atd.). Balóny dříve nebo později spadnou na zem a jejich vypouštění tak lze považovat za to samé, jako vyhazování odpadků jen tak na zem.

Balóny mohou přeletět až několik kilometrů a znečišťovat vzdálenější místa. Konfety jsou sice na pár vteřin také zábavné, ale jejich výroba je náročná na zdroje a jejich sběr a likvidace po akci není vždy snadná, proto se nedoporučuje je používat. Požádejte účastníky a účastnice akce (např. hudebníky a hudebnice), aby je při svých vystoupeních nepoužívali. Na akcích nevypouštějte papírové lampiony. V horším případě mohou nezhaslé lampiony znamenat hrozbu vzniku požáru.

Obratťe se na podnik hospodařící s odpadem

Informujte se u firmy pro likvidaci odpadu o možnostech a podmínkách třídění odpadu. Správně vytříděné sklo a lehké obaly (papír, kov, plast) odveze firma zdarma. O správnosti třídění odpadu byste se však měli informovat přímo u ní, protože podmínky třídění se mohou v jednotlivých oblastech lišit.

Určete místo, kde se bude třídit odpad

Naplánujte, kde se bude případný odpad třídit, a zajistěte zařízení pro jeho třídění. Při různých činnostech vznikají různé druhy odpadu. Tím, že si zkusíte určit, jaký druh odpadu bude vznikat, lze třídění zefektivnit. U vícedenních akcí se jistě počítá se stravováním, a proto by mělo být zajištěno oddělené třídění biologického odpadu. Na akcích se běžně kouří, proto umístěte do prostoru pro kuřáky a kuřačky speciální schránky pro sběr jednorázových elektronických cigaret (lze je odevzdat zdarma jako malá elektronická zařízení).

Informujte všechny zúčastněné o možnostech třídění.

Informujte hosty, hostky, ochranku, úklid, zásobování potravinami a technický personál. Pokud nejsou všichni zúčastnění informováni o potřebě třídění, nebude třídění úspěšné. Je důležité o tom informovat jak před akcí (zejména zaměstnance), tak v jejím průběhu (jasně uvést a připomenout, jaký odpad se do kontejneru na tříděný odpad nehodí, např. znečištěné a mokré či mastné papírové obaly).

Realizace vzdělávacích aktivit zaměřených na třídění odpadu

Spolupracujte s nevládními organizacemi a firmami hospodařícími s odpadem. Společnosti hospodařící s odpadem a nevládní organizace zabývající se odpady znají nejlépe nuance třídění v dané oblasti.

Vytvořte oddělené prostory pro kuřáky a kuřačky

Umístěte popelníky s kryty a krabičky na jednorázové elektronické cigarety. Označte místa, kde je kouření zakázáno a kde povoleno.

Pokud se kouří všude, pak se i nedopalky většinou odhazují v celém prostoru akce, místo aby se vyhazovaly do samostatných popelníků. Cigaretový nedopalek je materiál, který se v přírodě nerozloží ani po několika letech, a škodlivé látky z něj se uvolňují do životního prostředí.

Zapojte účastníky a účastnice do úklidu místa konání

Nabídněte účastnicím a účastníkům odměny za sebraný odpad. Pokud bude událost trvat několik dní, mělo by být místo konání čištěno průběžně. Nenabízejte výměnou za práci suvenýry – tím jen zvýšíte množství odpadu. Pokud máte přebytek, nabídněte raději například jídlo zdarma, snížíte tím případné plýtvání potravinami.

Např. v Německu na festivalu Hurricane dostanou hostky a hosté, kteří odevzdají nasbíraný plastový odpad, „kredit“, který mohou využít v blízkém obchodě s potravinami. To nejen usnadňuje sběr odpadu během festivalu, ale nepřímo to návštěvníky vybízí k tomu, aby s sebou nosili méně potravin a dalšího zboží. To znamená především lehčí zavazadlo pro samotného návštěvníka. Návštěvník či návštěvnice má možnost nakupovat na místě, aniž by musel/a utrácet velké množství vlastních peněz.

Informujte veřejnost o množství sebraného odpadu.

Sdílejte informace o tom, kolik odpadu se odevzdalo k recyklaci a kolik odpadu skončilo na skládkách. Oznamte své cíle pro příští akci a poděkujte všem zúčastněným za jejich úsilí při snižování množství odpadu.

Tímto způsobem nejen vytvoříte image zodpovědného organizátora či organizátorky, ale umožníte také zájemcům a zájemkyním sledovat, co se udělalo a co se plánuje.

Používejte znovupoužitelné nádobí

Opakovaně použitelné nádobí je stabilnější, nenavlhne, méně se zahřívá a lépe se drží. Je také příjemnější jíst pomocí klasického kovového příboru namísto lžic, vidliček a nožů z lehkého plastu. I když je nůž vyroben například ze dřeva, je nesrovnatelně těžší s ním něco uříznout.

Pro organizátory a organizátorky je potom radost pohledět na prostor, který není po akci zaneřáděn plastovými kelímkami. Pokud si myslíte, že zatím není možné poskytnout znovupoužitelné nádobí všem, poskytněte je alespoň vybrané skupině osob, například v zázemí zaměstnancům, zaměstnankyním nebo hostkám a hostům.

Na festivalu s názvem Kometa v Rize je část jednorázového nádobí nahrazována keramickým a skleněným. K dispozici je skříňka s darovaným a vráceným nádobím. Každý návštěvník či návštěvnice může nádobí použít na kávu nebo oběd. Uživatel či uživatelka pak nádobí sám/a umyje a uloží zpět do police. Organizátoři a organizátorky festivalu uvádějí, že se zatím nevyskytly žádné problémy s bezpečností – hosté a hostky s nádobím zacházejí zodpovědně, používají ho opatrně, a proto se nádobí nerozbije a střepy neohrožují nikoho v okolí.

Zavedení zálohovaných kelímků

Bez ohledu na to, zda lze keramické, skleněné nebo tvrdé plastové kelímky použít nesčetněkrát, vybízí zaplacená záloha návštěvníka či návštěvnice k vrácení. Díky tomu nekončí hromadně na zemi nebo v přírodě. Každý pořadatel a pořadatelka samozřejmě organizuje také úklid prostoru po akci, ale je důležité si uvědomit, že jednorázové plastové kelímky jsou velmi lehké – pokud jsou pohozeny na zemi, vítr je může snadno odnést z prostoru akce.

Zálohované pohárky jsou dnes už téměř samozřejmostí každé větší akce – opakovaně použitelné pohárky z tvrdého plastu, jejichž trvanlivost po jednom nápoji nekončí. Na mnoha akcích „fungují“ i po letech.

Jeden příklad za všechny. Na vánočních trzích zaplatíte za keramický hrnek se symboly svátků, do kterého se plní horké nápoje. Návštěvníci si mohou za zálohu pohárek i ponechat. Ti, kteří hrnek nepotřebují, jej mohou vrátit a peníze dostat zpět. Tato možnost podávání nápojů je nejen šetrnější k životnímu prostředí, ale navíc, horký nápoj se v pevné nádobě z keramiky drží lépe než v tenkém a horkém plastovém nebo papírovém kelímku.

Poskytněte návštěvnícům a návštěvníkům pitnou vodu v cisternách

Tímto způsobem se vyhnete zbytečnému odpadu z plastových nápojových lahví. Přestože tyto lahve lze obvykle třídit a recyklovat, i při recyklaci se spotřebovávají zdroje. Proto je nejjednodušší takový – i když recyklovatelný – odpad nevytvářet.

Vyzvěte účastníky a účastnice, aby si přinesli vlastní nádobí

Vyzvěte hostky a hosty, aby si přinesli vlastní krabičky a termosky na jídlo a nápoje – snížíte tak nároky na jednorázové nádobí. Upozorněte také dodavatelskou firmu jídel, že používání takového nádobí je žádoucí a vítané.

Uvedte cenu jednorázového nádobí zvlášť

V jídelně, kde se jídlo prodává v jednorázových nádobách, uveďte cenu těchto nádob zvlášť. Upozorníte tak návštěvníky a návštěvnice, že tato položka něco stojí a více se vyplatí přinést si vlastní nádobí.

U vícedenních akcí požádejte hosty a hostky, aby si nabírali méně jídla a pití – tedy takové porce, které opravdu sní a vypijí.

Zbylé jídlo a nápoje se také stává odpadem. V roce 2019 se v rámci festivalu „Laba Daba“ podařilo snížit množství odvezeného odpadu o 40 % oproti předchozímu roku. Nejdůležitějším krokem k dosažení tohoto cíle byla osvěta veřejnosti a neúnavná práce na tom, aby se tolik neplýtvalo.

Nabídka pronájmu stanů a vybavení

Pro lidi, kteří doma nemají stan nebo spací pytel, to bude příležitost strávit noc v klidu ve stanovém městečku bez zbytečných nákupů. Tyto nákupy se mnohdy stávají jednorázovými a lidé jednou použité stany nechávají ladem po ukončení festivalu. Možnost pronajmout si postavený stan ocení také lidé, kteří nechtějí svůj stan rozebírat a odvážet domů – pokud existuje možnost pronajmout si již nainstalovaný stan, může návštěvník či návštěvnice jednoduše odejít bez starostí s demontáží příbytku.

Můžete spolupracovat s obchody, které nabízí prodej nebo pronájem kempingového vybavení, z čehož budou těžit oba zúčastnění - vy i obchod, který své zboží takto zpropaguje.

A buffet table with various dishes including lettuce, dumplings, and flowers.

Stravování

Potraviny, které jíme, mají významný dopad na životní prostředí. Nešetrně se využívá půda a vodní zdroje, a proto je důležité zorientovat se v moderních metodách výroby potravin a přijmout opatření, která zajistí co nejmenší dopad na přírodu a klima, sníží množství odpadu, emisí CO₂ a zdrojů spotřebovávaných při výrobě.

Dopad potravin na životní prostředí souvisí také se vším, co se odehrálo ještě před tím, než se výrobky dostaly na místo konání akce, tedy s pěstováním, obhospodařováním zemědělské půdy, hnojením polí, ošetřováním pesticidy, přepravou nebo balením.

Vytvoření jídelníčku šetrného ke klimatu

Nabídněte na akci více rostlinných produktů. Informujte o tom dodavatele jídel, návštěvnice a návštěvníky. Účinným způsobem, jak snížit emise oxidu uhličitého a metanu, je jíst méně masa a mléčných výrobků.

Chov a krmení zvířat vyžaduje velkou plochu půdy (je jim vyhrazeno 77 % zemědělské půdy). V mase a mléčných výrobcích se však nachází pouze 18 % kalorií a 37 % bílkovin a zdrojem zbytku (tj. většiny) musí být rostliny. Ve srovnání s množstvím CO₂ z pěstování potravin je množství CO₂ z dopravy celkově zanedbatelné (6 %). Je to téměř stejné množství jako množství skleníkových plynů vyprodukovaných při balení výrobku (5 %).

Další informace:

<https://ourworldindata.org/agricultural-land-by-global-diets>

<https://ourworldindata.org/food-ghg-emissions>

Vybírejte lokální produkty podle sezóny

Údržba skleníků na ovoce a zeleninu znamená velkou spotřebu energie. Proto je lepší volit sezónní produkty. Emise CO₂ způsobuje také přeprava produktů, takže čím méně musíte jezdit autem, tím lépe, proto jsou lokální potraviny ideálním řešením. V létě na akcích nenabízejte pomeranče nebo banány, ale lokální jahody, borůvky, švestky a další dobroty.

V zimě zase nabízejte více kořenové zeleniny a luštěnin uskladněných z podzimu.

Vybírejte biopotraviny a potraviny certifikované nebo z ekologického zemědělství

Biologické produkty se získávají přirozeným způsobem hospodaření – bez použití chemicky syntetizovaných látek, jako jsou pesticidy, hnojiva atd. Předpokladem pro zemědělství je zdravá půda, která je přirozeným a živým prostředím s rozmanitou flórou a faunou. To je hlavní myšlenkou ekologického zemědělství, během kterého je zdravá a bohatá půda schopna sama odolávat škůdcům a chorobám.

V konvenčním zemědělství se každoročně spotřebují tisíce tun umělých pesticidů, které kontaminují půdu, místní vodní toky a dostávají se i na naše talíře. Chemikálie, které jsou zaměřeny proti škůdcům, mají nevyhnutelně negativní dopad na místní flóru a faunu a na životní prostředí. Tady jsou nejdůležitější certifikáty, které by vás měly zajímat.

Certifikát Evropské unie pro biopotraviny neboli ekoznačka

Tento certifikát zaručuje, že při pěstování potravin nebyla použita syntetická minerální hnojiva, pesticidy a antibiotika.

Certifikát Rainforest Alliance

Certifikát se vztahuje na zemědělské produkty (nebo jejich složky) pěstované v tropickém podnebí, např. káva, čokoláda, banány, čaj atd. Tento certifikát neznámá, že se nepoužívají syntetické pesticidy a minerální hnojiva, ale pro jejich používání platí přísné požadavky.

Certifikát zaručuje zachování biologické rozmanitosti, která v tomto klimatickém pásmu kvůli konvenčnímu zemědělství velmi trpí.

Certifikát „Fairtrade“

Zaměřuje se na sociální a ekonomickou spravedlnost. Standardy značky hnutí Fairtrade zavazují certifikované organizace, aby zajistily, že se v jejich pracovním prostředí nebo dodavatelském řetězci dodržují tyto zásady:

1. výrobce dostává za svůj produkt spravedlivou odměnu,
2. ve výrobě se prosazuje demokracie a sociální rovnost,
3. je stimulován hospodářský růst výrobních organizací a výroba probíhá v souladu s požadavky na bezpečné prostředí.

FLO Fairtrade je nejznámější systém certifikace spravedlivého obchodu v Evropě. Tato organizace certifikuje různé výrobky, jejichž složky pocházejí z rozvinutých zemí. Nejprodávanejší potraviny jsou: káva, banány, kakao, čaj, cukr, med, džusy, rýže, koření, víno. Méně populární je bavlna **Fairtrade FLO**, řemeslné výrobky, šperky (zlaté a stříbrné) a květiny.

Další informace:

1. <https://globalecolabelling.net/>
2. <https://ekomarkejums.lv/>
3. <https://www.zalabriviba.lv/ilgtspejigs-paterins/ekomarkejums/>
4. <https://www.varam.gov.lv/lv/informacija-par-eiropas-ekomarkejumu>

Zjistěte, kolik lidí se bude chtít na akci přibližně najíst

To vám umožní naplánovat množství potravin a zabránit, aby se jimi plýtvalo.

Důkladně informujte dodavatele jídel

Informujte dodavatele jídel o počtu strážníků a strážnic, časech podávání jídel, dalších dodavatelích jídla a specifikách jídelny. Aby dodavatel jídla věděl, co má nabízet, musí vědět, co budou nabízet ostatní, a také například to, zda si strážníci a strážnice budou moci k jídlu sednout. To je důležité, protože některé potraviny lze pohodlně jíst vestoje, ale u jiných je velmi důležitá možnost si k nim sednout. Tento faktor rozhodně přidá na oblíbenosti jejich jídelního lístku.

Pokud si hosté a hostky mají nosit vlastní jídla, koordinujte jejich seznam

Pokud jste účastníky a účastnice vyzvali, aby si na akci přinesli vlastní jídlo, koordinujte seznam potravin, aby byl pestrý. Čím více stejného nebo podobného jídla, tím větší je pravděpodobnost, že se ho brzy nasytí a nebude snědno.

Nechte každého, aby si sám zvolil velikost porce

Tzv. „švédský stůl“ nebo vážené porce sníží plýtvání jídlem: ti, kteří chtějí jíst málo, budou mít méně a ti nejhladovější si dají víc. Každý si také bude moci vybrat typ potravin, který má nejraději.

Důležité! Připomeňte hostům a hostkám, že by si měli dát na talíř méně, než chtějí, protože pak si budou moci přidat, zejména pokud jsou mezi hosty a hostkami akce děti, kterým porce sestavují rodiče.

Pokud se také domníváte, že specifika vaší akce neumožňují organizovat švédské stoly, zvažte, zda to opět neumožnit alespoň v zázemí, případně účinkujícím nebo VIP hostům a hostkám.

Vyhněte se malým balením

Koření, cukr a smetana do kávy ve větších baleních jsou nejen šetrnější k životnímu prostředí, ale také levnější. Zvažte následující možnosti:

- ✓ cukr – ne v malých papírových sáčkích, ale v cukřence s dávkovačem
- ✓ sůl a pepř – ne v malých sáčkích, ale ve skleničkách na koření
- ✓ ne malá balení mléka do kávy, ale krabice nebo plechovky s mlékem

Informujte návštěvníky o velikosti porcí

Uveďte velikost nádoby nebo porce v gramech. Zákazník či zákaznice tak může lépe posoudit, kolik zvládne sníst. (Mám si dát k hlavnímu chodu polévku? Nebo si mám dát jen polévku? Zbyte mi v žaludku místo i na dezert?)

Poskytněte možnost zdarma si doplnit vlastní láhev nebo nádobu s vodou.

Tím se vyhnete již zmíněnému zbytečnému plýtvání plastovými lahvemi na vodu.

Požádejte o použití nádobí, které si návštěvnice a návštěvníci přinesou s sebou

Vyzvěte všechny, aby si přinesli vlastní láhve s vodou a krabičky s jídlem, a vyzvěte dodavatele jídel, aby vlastní nádobí návštěvníků a návštěvnic uvítali. Pokud lidé vidí, že obsluha s radostí akceptuje jejich vlastní obaly, rádi si ho přinesou znovu či se jej nebudou ostýchat používat.

Poděkujte všem, kteří se zapojili

Oficiálně poděkujte všem, kteří si přinesli vlastní nádobí, vybrali si šetrnější jídla a koupili si porce, které byly tak velké, jak potřebovali, ne větší. To potěší všechny, kdo se na snižování množství odpadu aktivně podíleli.

Zbytky jídla nabídněte lidem, které na akci zaměstnáváte.

Připravte si pro tento účel krabičky na jídlo nebo požádejte dodavatele jídla, aby vám je poskytl. Je to nejjednodušší způsob, jak zabránit plýtvání potravinami – předávání potravin zaměstnancům není třeba koordinovat ani evidovat. 28 % zemědělské půdy se využívá k pěstování potravin, které se nikdy nesní. Tímto způsobem dochází k nesmyslnému ničení biologické rozmanitosti, spotřebě vody, znečištění a emisím CO₂.

Viz: <https://www.fao.org/news/story/en/item/196402/icode/>

Darujte jídlo

Darujte zbytky jídla na dobročinné účely. Zjistěte, jaká pravidla se na tyto dary vztahují. Zeptejte se například potravinové banky nebo se obraťte na příslušné organizace (např. Zachraň jídlo). V každé zemi jsou lidé, kteří si nákup potravin dovořit nemohou. Tímto způsobem můžete udělat dva dobré skutky – snížit plýtvání potravinami a pomoci potřebným.

Kompostování potravinového odpadu

V případě potřeby se obraťte na firmu hospodařící s odpady nebo na organizace (např. Kokoza) a zjistěte, jak to udělat.

Kompostování mění odpad na cenný materiál, který lze využít v zemědělství nebo zahradnictví. Můžete tento materiál použít k ozelenění vlastního pozemku nebo jej darovat někomu, kdo se věnuje zahradničení.

Kompost můžete vytvořit i v prostoru akce a zapojit do jeho tvorby účastníky, účastnice, hostky a hosty a vytvořit z něho záhon. Bude to skvělá vzdělávací akce, pro její úspěch však bude vhodné zapojit odborníka či odbornici na kompostování.

Třídění a likvidace potravinového odpadu

Třídte potravinový odpad a předávejte jej firmě hospodařící s odpady jako biologicky rozložitelný odpad.

Tento odpad se odveze do zpracovatelského závodu, kde se z něj vyrobí kompost a případně bioplyn (v závislosti na technické specifikaci závodu).

Evidujte, jaké druhy jídla nejčastěji zůstávají na stole.

Napříště pak množství těchto výrobků omezte. Pokud se těchto jídel rozhodnete podávat méně, snížíte množství potravinového odpadu.

Pozor na neúčinná řešení

Papírové pohárky a hrnky mají plastový povlak, který zajišťuje, že se nádoba při kontaktu s nápojem nerozmočí ani nerozpadne. Tento pohárek se na kompostu, skládce ani v přírodě nerozloží ani nejdou recyklovat.

Kompostovatelné pohárky z bioplastu

Může se stát, že výrobce uvádí, že určitá ekologická nádoba je kompostovatelná. Teoreticky to možné je, ovšem za přesných podmínek. Je třeba zeptat se místní firmy hospodařící s odpady, zda vám může vhodné podmínky zabezpečit.

Pokud jsou pohárky kompostovatelné, musí se sbírat odděleně. Na skládce k jejich zkompostování společně s běžným odpadem nedojde. Kompostování je zajištěno souborem určitých podmínek (čas, teplota atd.).

Informujte návštěvníky a návštěvnice o plýtvání potravinami

Podělte se i o špatné zprávy – sdělte, kolik jídla skončilo v popelnici. Stanovte si cíl snížení plýtvání na příští rok.

Ukážete tak veřejnosti, že vám na těchto problémech záleží a že se situaci snažíte zlepšit.

Energie a voda

Energie a voda jsou dva velcí hráči v oblasti zdrojů a životního prostředí.

Energie je na akcích potřebná nejen pro osvětlení a ozvučení, ale také pro přípravu a skladování jídla a nápojů. Energetické zdroje jsou nutné i k natáčení akcí a ukládání, zpracování a překlada video souborů, takže i když se hosté akce „zúčastní“ online, nevyklučuje se tím ještě spotřeba energie a emise CO₂. Tato kapitola se zabývá způsoby, jak snížit energetický dopad.

O nezbytnosti vody pro podporu života, sociální a ekonomický blahobyt a ochranu a zachování ekosystémů se asi nemusíme dlouze rozepisovat. Spotřeba vody roste, početnost světové populace se bude zvyšovat. V některých sušších oblastech světa se nedostatek vody projevuje stále výrazněji a lidé v mnoha částech světa již nemají přístup ke zdravotně nezávadné pitné vodě. Proto bychom si měli uvědomovat, jaký poklad ve vodě máme.

Jak je to se spotřebou vody na akcích? Pokud se akce koná venku, je třeba vodu nějakým způsobem dopravit – to znamená náklady na energii i práci. V závislosti na způsobu použití se pak musí zajistit vyčištění. Teplá voda se musí ohřívat, jak uvnitř, tak venku, a to je vysoce energeticky náročné. Je zde také etická otázka – měli bychom něco bezmyšlenkovitě užívat jen proto, že toho máme nadbytek? Samozřejmě že ne. Kromě toho současná klimatická změna je naznačuje ještě častější extrémní výkyvy počasí. Celkové množství vody bude sice pravděpodobně dostatečné, jsou ale velmi pravděpodobná lokální období sucha.

Pozor na neúčinná řešení

Jedním z méně vhodných řešení je bionafta pro pohon generátoru. Teoreticky by bionafta mohla být bezemisním palivem – rostlina absorbuje CO₂ během fotosyntézy a ukládá ho ve svých tkáních během růstu. Když se přemění na palivo, spálí se stejný uhlík a uvolní se do atmosféry stejným způsobem, jakým ho přijala rostlina.

1 jednotka absorbovaného CO₂ – 1 jednotka spáleného CO₂ = 0.

V praxi by to však platilo pouze v případě, že by se pole obdělávalo samo, semena by se sama vysévala, nepoužívala by se žádná minerální hnojiva ani pesticidy a plodiny by z pole samy odtékaly a přeměňovaly se na palivo. Všechny tyto procesy a prvky vyžadují energii a produkují emise CO₂. Jedinou výjimkou, kdy by bionafta mohla být považována za lepší volbu než tradiční fosilní paliva, by bylo, kdyby se vyráběla z odpadu, tedy z přebytků, které vznikají i při jiných procesech a které je také třeba zlikvidovat.

Pokud tedy uvažujete o použití bionafty, informujte se u prodejce nebo výrobce, odkud pochází – zda je vyrobena ze zbytků nebo z rostlin pěstovaných speciálně pro tento účel. To, že používáte bionaftu, s největší pravděpodobností vůbec neznamena, že je vaše činnost je „zelená“.

Vyberte si energii z obnovitelných zdrojů

Použití obnovitelných zdrojů výrazně pomáhá snížit emise CO₂.

Je zcela na organizátorech a organizátorkách akcí, aby projevíli zájem a dali majitelům objektů najevo, že je pro ně dostupnost obnovitelné energie na místě důležitá.

U venkovních akcí hledejte způsob připojení k elektrické síti

V Evropě činil v roce 2018 průměrný index intenzity emisí CO₂ u výrobců elektřiny v tomto odvětví 0,31 tCO₂/MWh. Studie provedená v roce 2012 ukazuje, že průměrné emise CO₂ z elektřiny vyrobené dieselovým generátorem jsou přibližně 0,8–0,9 t CO₂/MWh. Tyto technologie se také nepopíratelně vyvíjejí a stávají se účinnějšími, ale i v současnosti bude elektřina z generátorů stále produkovat výrazně vyšší emise CO₂ než elektřina ze sítě.

Plán pořízení generátoru

Provoz na poloviční výkon znamená nízkou účinnost (k výrobě malého množství energie se spálí relativně hodně paliva) a vyšší emise CO₂. Pečlivé plánování detailů se může provoz generátorů zefektivnit.

Vytvoření seznamu elektrotechnických jednotek

Zjistěte přesné potřeby účastnic a účastníků – požádejte je o registraci každé plánované elektrické jednotky.

To pomůže přesněji vypočítat potřebné množství elektřiny a naplánovat racionální množství generátorů a jejich umístění.

Dohodněte se na limitu spotřeby elektřiny

Dohodněte se s účastníky a účastnicemi na limitu spotřeby elektrické energie, který nesmí být překročen.

Upozorněte na omezení přívodu elektřiny při překročení dohodnutého limitu

To pomůže opět přesněji vypočítat potřebné množství elektřiny a naplánovat množství a umístění generátorů.

Během dne nepoužívejte světla

Tímto způsobem jednoduše snížíte emise CO₂, aniž byste ohrozili průběh akce a pohodlí účastníků a účastnic.

Kontrola plánu dodávek elektřiny

I díky tomu všichni zúčastnění zjistí, zda byly jejich odhady nákladů přesné, a to nejen pro celkovou spotřebu elektřiny. Pomůže to udělat si představu o tom, jaké „píky“ spotřeby se očekávají a jaká bude maximální spotřeba elektřiny.

Nepouštějte hudbu nahlas tam, kde to není potřeba

Na koncertě nebo na diskotéce je to samozřejmé, ale na kulinařském festivalu nebo veletrhu tím může dojít nejen k plýtvání energií, ale i k rušení účastníků a hostů.

Používejte LED namísto běžných žárovek

LED osvětlení už je téměř běžnou součástí různých akcí, ale jsou i organizátoři a organizátorky, kteří i nadále pracují se starou technologií. Investice do nového typu osvětlení se opravdu vyplatí! Zejména LED žárovky spotřebují k dosažení podobného efektu elektřiny méně než klasické žárovky. Dále se snižuje např. investice do stavby jeviště, protože LED světla jsou lehčí, takže není potřeba konstrukce s tak velkou nosností.

V místech, kde se lidé zdržují nepřetržitě, je vhodné instalovat osvětlení se senzory pohybu

Tím se šetří elektrická energie a produkuje méně emisí CO₂, aniž by to mělo vliv na průběh akce a pohodlí účastníků a účastnic.

Vybírejte potraviny s kratší dobou tepelné úpravy

Přehodnoťte jídelníček tak, aby příprava zahrnutých pokrmů vyžadovala co nejméně vaření.

Používejte v jídelníčku spíše produkty, které není třeba uchovávat v chladničce nebo mrazáku

Tím opět šetříme elektrickou energii a produkuje méně emisí CO₂, aniž by to mělo vliv na průběh akce a pohodlí účastníků.

Zařízení rozmístěte racionálně

Při nevhodném umístění zařízení se může nejen zbytečně plýtvat elektrickou energií, ale může také docházet ke vzájemnému rušení **(nestavte chladničky na slunce, trouby vedle chladniček atd.)**.

Vyhledejte napojení na stávající vodovod

Bude to energeticky nejúčinnější a nejekologičtější řešení. Pokud místní vodovod pro všechny vaše potřeby nestačí, zkuste stávající vodovod využít alespoň na část akce. Pokud je například u sprch nutná dodávka vlastní vody, je možné, že budou vodou z místního vodovodu zajistit alespoň potřeby jídelny.

Nainstalujte na sprchy a vodovodní baterie nízkoprůtokové trysky

To pomáhá šetřit vodou, aniž by to bylo na úkor hygieny a pohodlí.

Nechte si nainstalovat regulační zařízení vody

Zabezpečte si chytřejší spotřebu vody pomocí tlačítka, které přívod vody zastaví, pokud není stisknuto, anebo pomocí žetonů či mincí, které určují spotřebu vody po určitou dobu (např. ve sprchách).

To pomůže nejen šetřit vodou, ale také snížit množství kaluží vody, které by se mohly tvořit například kolem umyváren na venkovních festivalech. Takový systém také přiměje návštěvníky trávit ve sprše méně času, čímž se zmenší fronty.

Umístěte upozornění ve sprchách, na toaletách a v blízkosti umyvadel

Požádejte účastnice a účastníky například o zavření kohoutku při čištění zubů. To pomůže nejen šetřit vodou, ale také snížit množství přebytečné vody v okolí umyváren.

Používejte bezvodé pisoáry

Tato zařízení fungují na principu gravitace, takže ke splachování moči není potřeba žádná voda. U pisoáru dejte upozornění, že funguje bez vody, aby návštěvníci nebyli zmateni.

Vyrobte si na akci vlastní solární nebo větrnou energii

Vzhledem k tomu, že náklady na výrobu energie z větrných a solárních elektráren klesají, zatímco ceny fosilních paliv jsou velmi kolísavé, mohou právě tyto obnovitelné zdroje pomoci snížit a předvídat vaše finance. Zvláště důležité je, aby přechod na obnovitelné zdroje pomohl výrazně snížit emise CO₂.

Informujte účastníky, účastnice, hostky a hosty o spotřebě energie a vody

Ukážete jim i celé společnosti, že to s šetřením zdrojů myslíte vážně.

Představte své nápady pro příští akci!

An aerial photograph of a winding asphalt road through a dense green forest. Several cars are visible on the road, including a blue car, a white car, and a red car. The road curves through the trees, and the overall scene is captured from a high angle, looking down.

Doprava

Čím menší je potřeba se přesouvat, tím lépe. Pokud to nutné je, pak veřejnou dopravou nebo na kole či koloběžce. Pokud jezdíte autem, pak vozte více osob v jednom autě.

Je lepší jet autem než letět. Pokud musíte letět, pak nejlépe rovnou na několik akcí.

Zboží dodávejte mimo dopravní špičku, aby se snížil dopad dopravy na životní prostředí a nepodporovaly se dopravní zácpy.

Poskytněte bezplatnou veřejnou dopravu

Ve spolupráci s poskytovateli služeb veřejné dopravy umožněte účastníkům a účastnicím bezplatně využívat veřejnou dopravu.

Anglický prvoligový fotbalový klub Brighton & Hove Albion zajišťuje pro návštěvníky a návštěvnice svých domácích fotbalových zápasů autobusovou dopravu na stadion zdarma. To nejen přispívá ke snížení emisí CO₂, ale také snižuje dopravní zácpy – lidé se mohou dostat na zápas včas a užít si ho naplno. Dalším bonusem je, že není potřeba tolika parkovacích míst.

Vytvořte si vlastní linku veřejné dopravy

Pokud na místo konání není k dispozici veřejná doprava, vytvořte si ve spolupráci s dopravci vlastní linku. Sníží se tím dopravní zácpy. Menší dopravní zácpy znamenají větší šanci dostat se na akci včas a užít si ji naplno.

Ne na všechna místa se dostanete vlakem. I autobusové linky jezdí pouze do určitých míst. Technicky je však možné jet autobusem kamkoli, kde je pro takovou dopravu vhodná silnice nebo je možné účastníky a účastnice k místu konání alespoň přiblížit (např. mezi nádražím a místem konání).

Koordinujte program akce s jízdním řádem veřejné dopravy

Návštěvníci a návštěvnice využijí veřejnou dopravu pouze v případě, že si mohou užít to, co si naplánovali. Pokud koordinace spojů nebude vhodná a návštěvníci zjistí, že akce končí až po posledním spoji, naplánují si jistě raději jiné způsoby dopravy.

Nezačínajte první představení dříve, než přijedou první autobusy nebo vlaky, a naplánujte si také konec akce tak, aby bylo možné dostat se na zastávku bez velkého spěchu. Zveřejněte seznam veřejné dopravy na webových stránkách události nebo na sociálních sítích. Časy odjezdů mohou být zobrazeny také ve festivalovém areálu na cedulích.

Povzbuzujte lidi ke sdílené jízdě

Stanovte parkovné v závislosti na počtu účastníků, vytvořte takové možnosti, aby účastníci mohli vzájemně komunikovat a dohodnout se na společné jízdě. Čím více lidí pojedou společně, tím méně aut pojedou ve směru akce a tím méně dopravních zácp – větší šance dostat se na akci včas.

Můžete zavést pravidla, jako například: čím plnější auto, tím nižší cena a čím plnější auto, tím blíže k místu konání akce je dostupné parkovací místo.

Spolupracujte s poskytovateli taxislužeb, spolujízd a krátkodobých pronájmů automobilů

Dopravcům můžete nabídnout velké množství potenciálních zákazníků a oni mohou současně nabídnout speciální podmínky skupinám lidí, kteří jsou ochotni přijet na akci společně.

Poděkujte těm, kteří si vybrali ekologicky šetrný způsob dopravy

Vyjádřením vděčnosti podníte veřejnost k zamyšlení nad výběrem dopravních prostředků a dostupných možností.

Zveřejňujte dostupné údaje

Sdělte, kolik procent hostů a hostek přišlo pěšky nebo přijelo na kole, veřejnou dopravou nebo autem. Mohlo by se jednat o zajímavé statistiky, které by bylo možné sdílet po skončení akce, když je těžké najít obsah ke sdílení na sociálních sítích nebo v tradičních médiích. Tyto informace jasně prokáží, že skutečně usilujete o zavedení udržitelného dopravního systému. Ne vždy bude možné získat údaje o pohybových návycích všech hostů – to je v pořádku. Využijte data, která získat můžete.

Zeptejte se publika, proč nezvolilo ekologičtější způsoby dopravy a co by ho přimělo změnit názor na příští akci.

Získané informace budou užitečné při plánování budoucích akcí a při řešení nastalých problémů. Taková řešení mohou být dobrým návodem k tomu, co a jak zlepšit pro budoucí akce.

Očekávejte dopravní zácpy

Naplánujte dodávky materiálu a příjezdy účastníků a účastnic mimo špičku, nabídněte dovoz zásob v předem dohodnutých časech. Jedná se o krok ke snížení dopravních zácp a emisí.

Vezměte si kola

Pokud víte, že se na akci budete hodně pohybovat, poskytněte organizačnímu týmu jízdní kola. To pomůže rychleji a efektivněji řešit problémy, které se během akce vyskytnou.

Určete počet parkovacích míst pro různé skupiny osob

Například hendikepovaní lidé, zásobování, obchodníci a obchodnice, umělkyně a umělci, bezpečnostní pracovníci a pracovníce atd. Pokud všichni zúčastnění nemohou zaparkovat své auto na parkovišti, povzbudí je to k tomu, aby hledali jiné způsoby.

Informujte o dalších akcích

Dejte vědět, jaké další akce se konají ve stejnou dobu jako ta vaše, aby mělo delší cestování, např. let zahraničního umělce či umělkyně, dvojnásobný smysl. Společně můžete let pro danou osobu učinit smysluplnějším. Letět na dlouhou vzdálenost kvůli jednomu hodinovému vystoupení není příliš lákavé ani racionální.

Hudebníci a hudebnice například málokdy letí na jiný kontinent jen kvůli jednomu koncertu. Obvykle jsou tyto koncerty součástí delšího koncertního turné – hudebníci a hudebnice a tým přilétají například z Ameriky do Evropy odehrát 30 koncertů na různých místech. Není pak potřeba si vyčítat, že lidé absolvovali dlouhý transatlantický let jen kvůli vaší akci.

Informujte ostatní organizátory akcí

Pokud chcete pozvat podnikatelku či podnikatele, vědkyni či vědce, umělkyně či umělce nebo jinou významnou osobu, která bude muset na akci nutně přiletět, informujte o tom organizátory a organizátorky podobných akcí ve vašem okolí, aby se mohli rozhodnout pozvat tuto osobu i na jejich akci.

Dodatečnými opatřeními pro tohoto jediného hosta se pak takový příjezd stává z hlediska životního prostředí smyslupnějším a racionálnější.

Nabádejte účastníky a účastnice, aby raději volili ekonomickou třídu než třídu business.

Díky skromnějším službám a efektivnějšímu využití prostoru se spotřebovává méně zdrojů.

Vyzvěte účastníky a účastnice, aby si vybrali přímé lety

Let bez mezipřistání nejen šetří životní prostředí a méně ho znečišťuje, ale také čas a peníze.

Využijte možnosti kompenzace emisí CO2

Pokud letecká společnost nabízí možnost kompenzace emisí CO2 vyprodukovaných letenkou, využijte ji – zaplatte za ni a financujte projekt, který buď povede k další absorpci CO2, nebo vytvoří klimaticky neutrální energetická řešení.

Přispějte organizacím na ochranu klimatu

Přispějte sami a vyzvěte účastníky, účastnice, hostky a hosty, aby i oni přispěli místní ekologické organizaci, která se zabývá otázkami ochrany klimatu. Uveďte konkrétní organizaci, protože je pravděpodobné, že většina potenciálních dárců nebude mít zájem zkoumat a hodnotit potenciálního příjemce sama.

Lokalita

Akce začíná nápadem – co byste chtěli realizovat. Dalším krokem je obvykle určit, kde by se váš nápad mohl uskutečnit.

Jedno ideální místo konání je takové, které je pro většinu účastníků, účastnic, hostek a hostů dostupné pěšky, na kole nebo veřejnou dopravou. Další ideální místo je takové, které je snadno dostupné pro dodavatele, dodavatelky, prodejkyňe a prodejce do akce zapojené. Skvělé jsou energeticky úsporné prostory – takové, kde se teplo hned nevypařuje do vzduchu, kde lze vytápění regulovat podle potřeby, kde je osvětlení zajištěno LED žárovkami, kde je chytře umístěno energeticky úsporné zařízení třídy A, kde lze otevřít okno pro větrání, kde je již standardně k dispozici třídění odpadu. A také, kde spotřebované a vyprodukované – voda, spotřebované teplo a energie, vyprodukovaný odpad – lze platit zvlášť a ne vše je zahrnuto v ceně pronájmu, protože právě zvýšení nebo snížení nákladů může všechny zúčastněné strany přimět k hospodárnějšímu nakládání s energiemi.

Vyberte si místo, které je snadno dostupné veřejnou dopravou

Pokud na začátku vyberete místo, které je snadno dostupné veřejnou dopravou, dáte návštěvníkům a účastníkům možnost vyhnout se použití osobního automobilu.

Snažte se vybrat ubytování co nejbližší místu konání akce

Pro účastníky, účastnice, hostky a hosty to bude jednodušší – nebudou muset přemýšlet, jak se na akci dostat, a vy se vyhnete dalším emisím CO₂ a dopravním zácpám. Sám organizátor se může spolehnout, že vše proběhne včas, protože účastníci nebudou trčet v dopravních zácpách. V případě konferencí může být místem pořádání přímo daný hotel, kde jsou všichni ubytováni.

Zhodnoťte, zda akce skutečně lépe dosáhne svého cíle, pokud se bude konat v chráněné přírodní oblasti.

Někdy lze mírnou změnou místa nebo trasy akce dosáhnout cíle akce stejně dobře, aniž by došlo k poškození nějaké chráněné oblasti.

Poradte se s odborníky a odborníky na ochranu přírody v konkrétní obci nebo na odboru ochrany přírody

Bez ohledu na to, zda je vybraná oblast chráněná či nikoli, velké davy lidí mohou škodit volně žijícím živočichům. **Ujistěte se, že jim vaše akce nezpůsobí újmu!**

Usměrňete pohyb osob tak, aby probíhal po stávajících komunikacích

Zatímco procházka dvou lidí skutečně nezpůsobí významné škody, stovky nebo tisíce účastníků a účastnic procházejících se lesem mohou významně zničit lokality vzácných rostlin nebo narušit klid živočichů žijících v dané oblasti. Využití stávajících stezek pomůže snížit tlak na přírodu a zajistí větší bezpečí všech přítomných.

Viditelně značte trasy (cedulemi, praporky nebo světly – v tmavé části dne).

Pokud cesty nejsou značeny, mohou hosté a hostky akce začít chodit po cestách, po kterých šla osoba před nimi. Pokud chcete nasměrovat tok na stávající cesty, musíte jasně vyznačit, kde se nacházejí.

Koordinujte akci s místními institucemi

Koordinujte svoje aktivity s obcí, agenturou pro ochranu přírody atd. Měli byste se obrátit na odpovědnou instituci a zjistit, zda je vámi vybraná lokalita chráněným územím a zda je třeba při organizaci akce zohlednit nějaká omezení.

Oheň rozdělávejte pouze na určených místech a před opuštěním prostoru akce jej zcela uhasťte.

Zejména rozdělávání ohně na novém, dosud neupraveném místě může být potenciálně nebezpečné. Dříve zřízená ohniště jsou nejčastěji upravena tak, aby riziko požáru bylo co nejmenší, měli byste je tedy využívat. Dávejte pozor, i když na zdánlivě bezpečném ohništi zůstane jen několik uhlíků, i ty mohou způsobit požár.

Sledujte nejnovější informace o stavu požární ochrany v lesích

Pokud je součástí vaší akce i část lesa a doba konání akce se shoduje s dobou mimořádného nebezpečí vzniku požáru, kontaktujte orgán ochrany lesů. Tito odborníci a odbornice vás budou informovat, zda existují nějaká zvláštní pravidla, která je třeba zohlednit, aby akce proběhla bezpečně.

Zajistěte aby byly denní potřeby šetrné k životnímu prostředí

I když vyloučená moč jednoho člověka v přírodě většinou nezpůsobí žádnou škodu, desítky, stovky a tisíce lidí, mohou značné znečištění způsobit. **Využívejte stávající zařízení, pronajměte si mobilní toalety.**

Během výletů vysvětlujte, jak se co nejšetrněji umývat a chodit na toaletu

Když trávíte celý den v přírodě, je normální, že si lidé potřebují např. odskočit. Pokud jim předem vysvětlíte, jak to udělat správně a šetrně vůči přírodě, nezpůsobí to žádné problémy.

Vyzvěte hosty, hostky, účastnice a účastníky akcí, aby nepoužívali k životnímu prostředí nešetrné šampony, mýdla a sprchové gely

Do povrchových vod nesmí proniknout žádné chemické čisticí nebo mycí prostředky. Představují hrozbu pro vodní ekosystém, rostliny a veřejné zdraví. Doporučte nezávadné a biologicky rozložitelné přípravky.

Pokud se zdržujete ve stanech, dělejte to na vyhrazených místech

Obratě se na orgán ochrany přírody nebo na svou obec a zjistěte, kde se tato místa nacházejí. Umístění stanového městečka na nevhodném místě představuje obrovský tlak na ekosystém.

Tato brožura vznikla v rámci mezinárodní spolupráce na projektu

"Hra o klima! Na tahu před změnou klimatu".

Obsah této brožury byl vytvořen partnery projektu a vyjadřuje jejich vlastní názory. Názory vyjádřené v této brožuře se nemusí shodovat s oficiálním stanoviskem Evropské unie.

Brožura byla vytvořena díky finanční podpoře Evropské unie a České rozvojové agentury.

ČESKÁ REPUBLIKA
POMÁHÁ

NAMYSLI

hra klima | NA TAHU PŘED
ZMĚNOU KLIMATU

Financováno z prostředků
Evropské unie

climategame.eu
namysli.com

Tato publikace byla podpořena z prostředků EU a České rozvojové agentury. Obsah této brožury byl vytvořen partnery projektu a vyjadřuje jejich vlastní názory. Postoje vyjádřené v této brožuře se nemusí shodovat s oficiálním stanoviskem Evropské unie.